

Midgard vil favne alt fra black metal til familiekos

SVEN OTTO RØMCKE

og

CEDRIC ARCHER (foto)

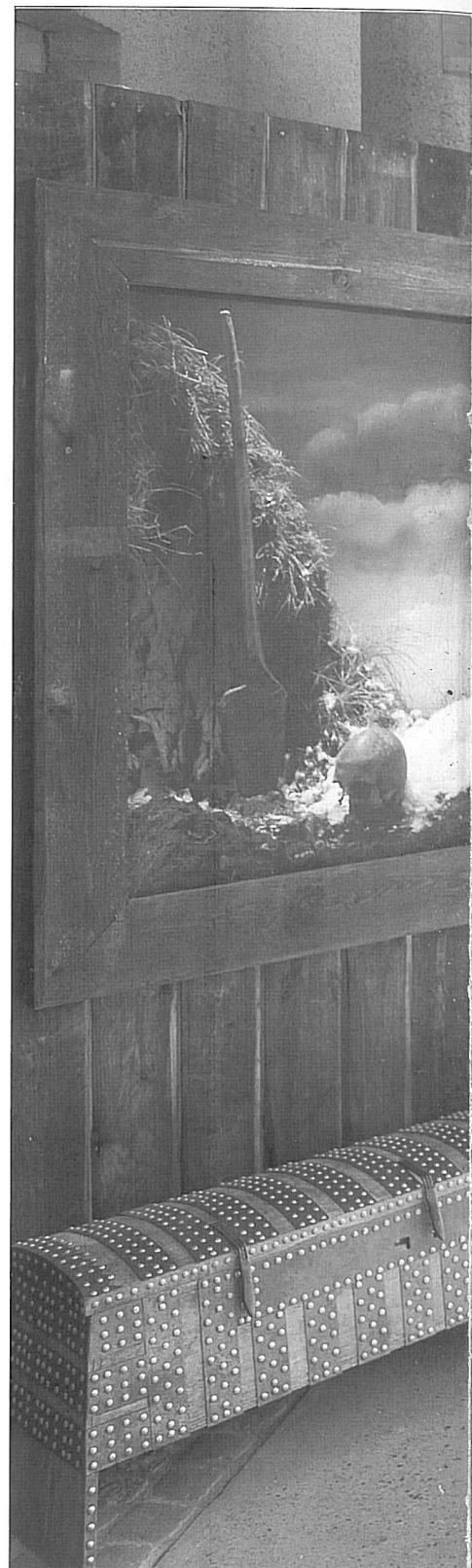
Midgard vikingsenter på Borre har nylig avsluttet sitt første Midgardsblot. Regionens vikingmuseum samlet musikere, et musikkelskende publikum, vikinginteresserte, historikere og journalister til tre dager viet musikkjangeren black metal.

Det er noe med metal-miljøene og vikingtiden. Den koblingen vil Midgard utforske. Samtidig var det interessant å se nærmere på hvorfor black metal-musikken er blitt en av Norges største eksportvarer og gjennom det stimulerer vikinginteressen ute i verden.

Derfor var det ikke bare konserter

under festivalen på Midgard. Her var det både foredrag og paneldebatter om black metal.

Den nyansatte museumslederen Anne Doksrød hadde flere mål med sitt Midgardsblot. Hun ville skape oppmerksomhet rundt et musikkmiljø som er opptatt av vikingtiden, og hun ville vise at det dreier seg om et helt

vanlig musikkmiljø som er entusiastisk opptatt av vikingtid og black metal-musikk.

Hun synes ikke noen få ekstreme stemmer skal få sette sin merkelapp på et stort og sunt musikkmiljø. Under Midgardsblotet var det aktiviteter for hele familien.

BEST PÅ NETT

Anne Doksrød vil trekke folk til Midgard som kanskje ellers ikke går på museer, det være seg vikingmuseer

eller andre samlinger. Hun vil vekke interessen for vikingtiden og få flest mulig til å besøke Midgard.

Det gjør hun på mange måter og tilbyr blant annet familiearrangementer. Familiene når hun med en aktiv nettside og på sosiale medier som Facebook og Instagram. Her er hun ikke beskjeden og sier at Midgard er best av Vestfoldmuseene på nettsider og sosiale medier.

En viktig ressurs og et stort potensial ligger det også i samarbeidet

Midgard har med de frivillige vikinglagene som kan komme til Midgard og drive håndverkene sine.

Kanskje kan de få ansvar for nye bygninger som etter hvert skal reises. Samarbeid med de frivillige lagene er et satsningsområde. Målet er å la dem bli en naturlig del av driften, gjerne i form av en venneforening.

EGEN HAVN

Den flotte Gildehallen ble reist i offentlig regi som et annet samfunnshus.

Den nyansatte museumslederen Anne Doksrød har flere mål med Midgard.

Rundt den hallen vil museumslederen ha en liten vikinglandsby, og det håper hun kan skje ved hjelp av frivillig innsats fra de lokale lagene. Bare se hva Stiftelsen Nytt Osebergskip har fått til.

Med et dugnadsprosjekt kan Midgard senter bli enda bedre for-

ankret både i lokalsamfunnet og i vikingmiljøene. Eierskapsfølelse i lokalmiljøet er viktig.

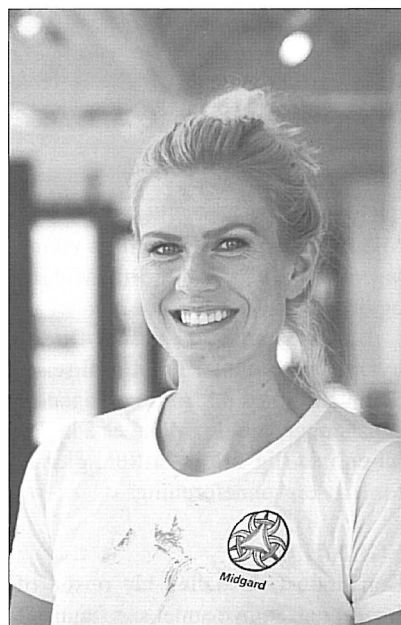
Anne Doksrød vil gjerne ha det nye Osebergskipet og andre vikingskip til Borre. Derfor ønsker hun seg en havn nedenfor Borreparken, museet og Gildehallen.

Midgard kan ikke være nav for vikinghistorien i Vestfold uten å ha med den maritime delen. Vikingene bygget fantastiske båter og er kjent for det over store deler av verden. Derfor blir en slik havn en viktig del av helheten.

Med en vikinghavn ser hun for seg at museumspublikummet kan seile fra Tønsberg med vikingskip, gå i land på Borre og være gjest hos høvdingen selv i Gildehallen. Kanskje Osebergkopien fra Tønsberg og andre nybygde vikingskip kan få fast havn på Borre.

Anne Doksrød synes det er

spennende med Stiftelsen Nytt Osebergskip som er blitt noe større

enn det som kanskje var planlagt. Det mener hun skyldes den store publikumsoppmerksomheten.

FRA SOMMERJOBB TIL LEDER

Det er ikke helt tilfeldig at 31 år gamle Anne Doksrød 1. januar i år ble leder for Midgard vikingsenter.

Hun er født og oppvokst på Teie på Nøtterøy. Da hun var rundt 20 flyttet hun til Stockholm og tok en mastergrad i arkeologi. Ddeler av studiet gjennomførte hun i Trondheim. Yngre jernalder var hennes felt.

Hun visste naturlig nok om Midgard, og siden hun var spesielt interessert i formidling og hadde tatt både museologi og lest seg opp på museumshistorie, syntes hun museet i Borre var et naturlig sted å søke sommerjobb.

Det ble et par sommere på

Midgard, som fortsatt var del av Slottsfjellsmuseet.

Siden har det gått slag i slag. Hun fikk fast stilling som fagansvarlig fra 2011, og høsten 2014 ble det klart at Midgard skulle skilles fra Slottsfjellsmuseet og få egen leder.

Anne Doksrød hadde på det tidspunktet ingen lederambisjoner, men Vestfoldmuseene utlyste stillingen internt, og hun skjønte raskt at hennes kandidatur hadde støtte både hos ledelse og hos kolleger.

Det med kollegene var ikke minst viktig. Det kan være vanskelig å gå fra å være medarbeider til å bli leder. Da trenger man å ha de ansatte i ryggen. Det gjelder å ha de samme målene og visjonene.

REGIONALT SENTER

Læringskurven har vært bratt, men så langt har det gått riktig bra. Midgardsblotet er så ferskt at Kult ikke rakk å få med besøkstallene. Men på forsommeren arrangerte Midgard igjen Vikingfestival med 3 500 besøkende. Det var mye jobb for viking-senterets fem årsverk.

Det skjer viktige ting på Kaupang, men målet er å samle vikingtiden på Midgard, med museet som regionalt formidlingscenter, parken, gravhaugene, Gildehallen og etter hvert vikinglandsby og vikinghavn.

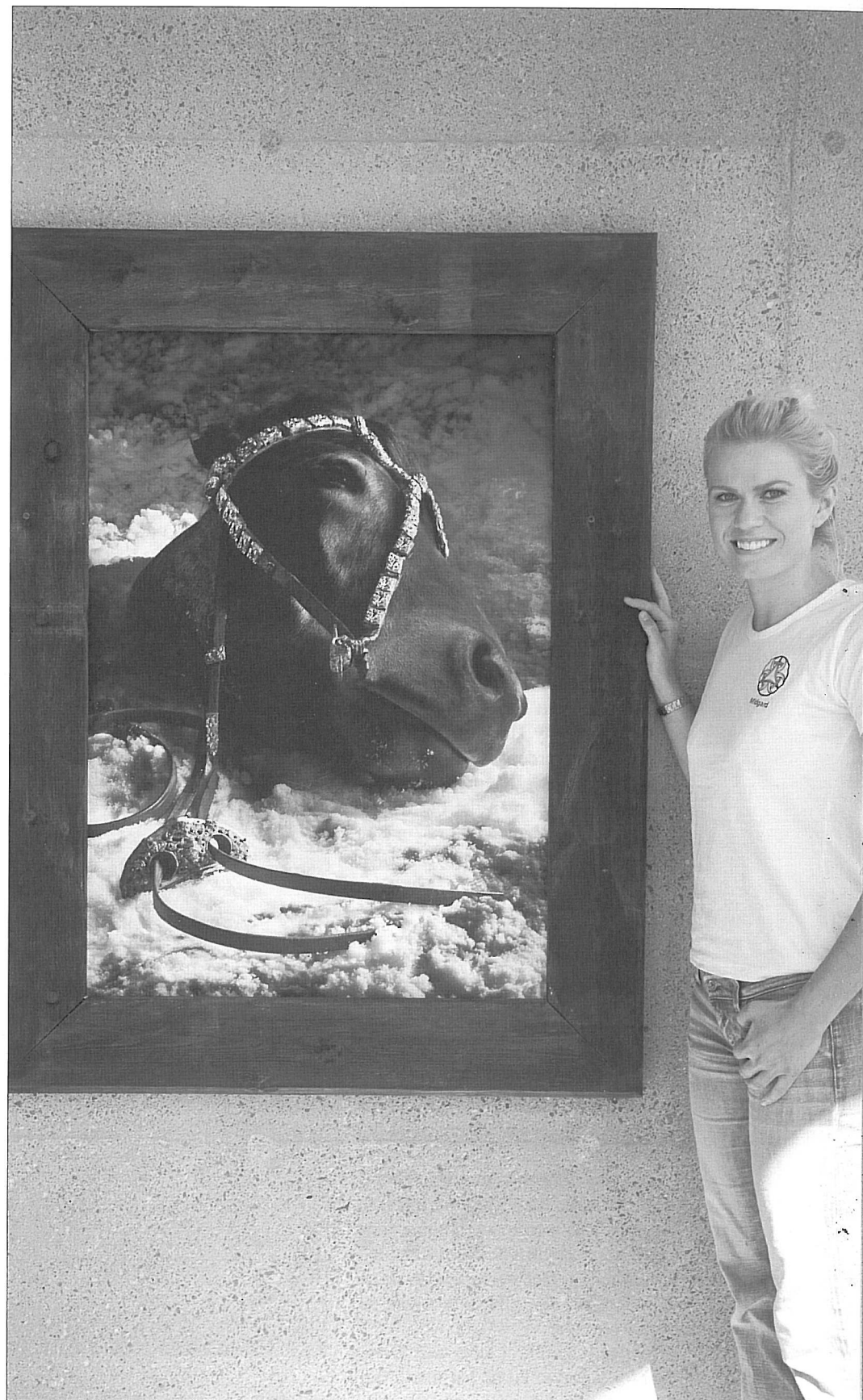
Anne Doksrød vil utvikle Midgard til et større museum, som kan vise alle de originale gjenstandene fra Vestfold. Da trenger museet større utstillingsområder. Skal dette være et senter for vikingtiden i Vestfold, må standarden heves.

SKANDINAVISK ATTRAKSJON

Anne Doksrød synes at hun allerede har en svært variert formidlingsarena. Det er mye å oppleve på Midgard. Vikingfestivalen illustrerer det godt. Det var godt besøk i strålende strandvær, og publikum fikk opplevelser hvor de kunne bruke alle sansene.

De kunne ta på nylagede vikinggjenstander, kanskje til og med lage noen selv, de kunne lukte og smake vikingmat, og de kunne delta i vikingaktiviteter som bueskyting og øksekast. Det har ikke bare appell på Borre. Vikinginteressen er stor i hele Skandinavia og i England.

Gjennom festivalene får Midgard mange kontakter som gjør det mulig å utveksle tanker, erfaringer og opplevelser. Det kan over tid bidra til at

hele Skandinavia blir en samlet vikingattraksjon. Midgard er alt med i samarbeidsprosjekter som blant annet gjør at Statens arkeologiske museum i Warszawa kommer til Midgard med en utstilling.

Publikumsaktivitetene på Midgard skal utvikles. Doksrød peker på Folkemuseet, hvor man kan betale for

Da skipshaugen i Borre ble utgravd i 1852 besto de mest spektakulære funnene i haugen av gullforgylte beslag av sele-tøyet til en hest, og et selehøvrebleslag. Det meste er i dag utstilt i Vikingskips-huset på Bygdøy, men i 2014 fikk Midgard lånt inn høvrebleslaget. Det er nå utstilt på Midgard, og her viser Anne Doksrød montereren med selehøvrebleslaget.

å melde seg på slåttekurs. Doksrød ser for seg kurs i vikinghåndverk. På Midgard skal det være mulig å lære å bruke øks og rydde skog. Kanskje blir det også kurs i lafting.

Hun er opptatt av at alt skal være så autentisk som mulig med historisk baserte bygninger, levende vikinger og formidling. Doksrød tror folk vil strømme til. I Danmark har de flere slike anlegg som trekker store mengder turister.

På Kulturhistorisk museum og på Vikingskiphuset på Bygdøy er det gjenstander fra Borre. Det er kanskje ikke så mange, men Doksrød synes så absolutt de hører hjemme på Midgard. Slaget om Osebergskipet og Gokstadskipet, tror hun er tapt.

På Midgard vikingsenter skal det utvikles en fast utstilling om vikingtid i Vestfold, og der vil hun ha flest mulig gjenstander fra fylket. Ikke minst gjelder det hesteutstyret fra en skipshaug, som ikke finnes lenger. Den haugen ble brukt som sandtak da det skulle bygges ny Hortens-vei i 1852 og endte som verdens første utgraving av et vikingskip. Det organiske materialet var borte, men det ble funnet avtrykk etter et skip på cirka 17 meter og mye annet.

GEORADAR ER FREMTIDEN

Borrehaugene er ikke utgravd, og blir det kanskje ikke heller. Mye tyder på at haugene er branngraver, og da er ikke mye bevart. Dessuten kan det brukes georadar til å kartlegge det som måtte være i haugen, og de metodene blir stadig bedre. Om noen år er det ikke lenger nødvendig å grave hvis man ikke er helt sikker på at det er noe der.

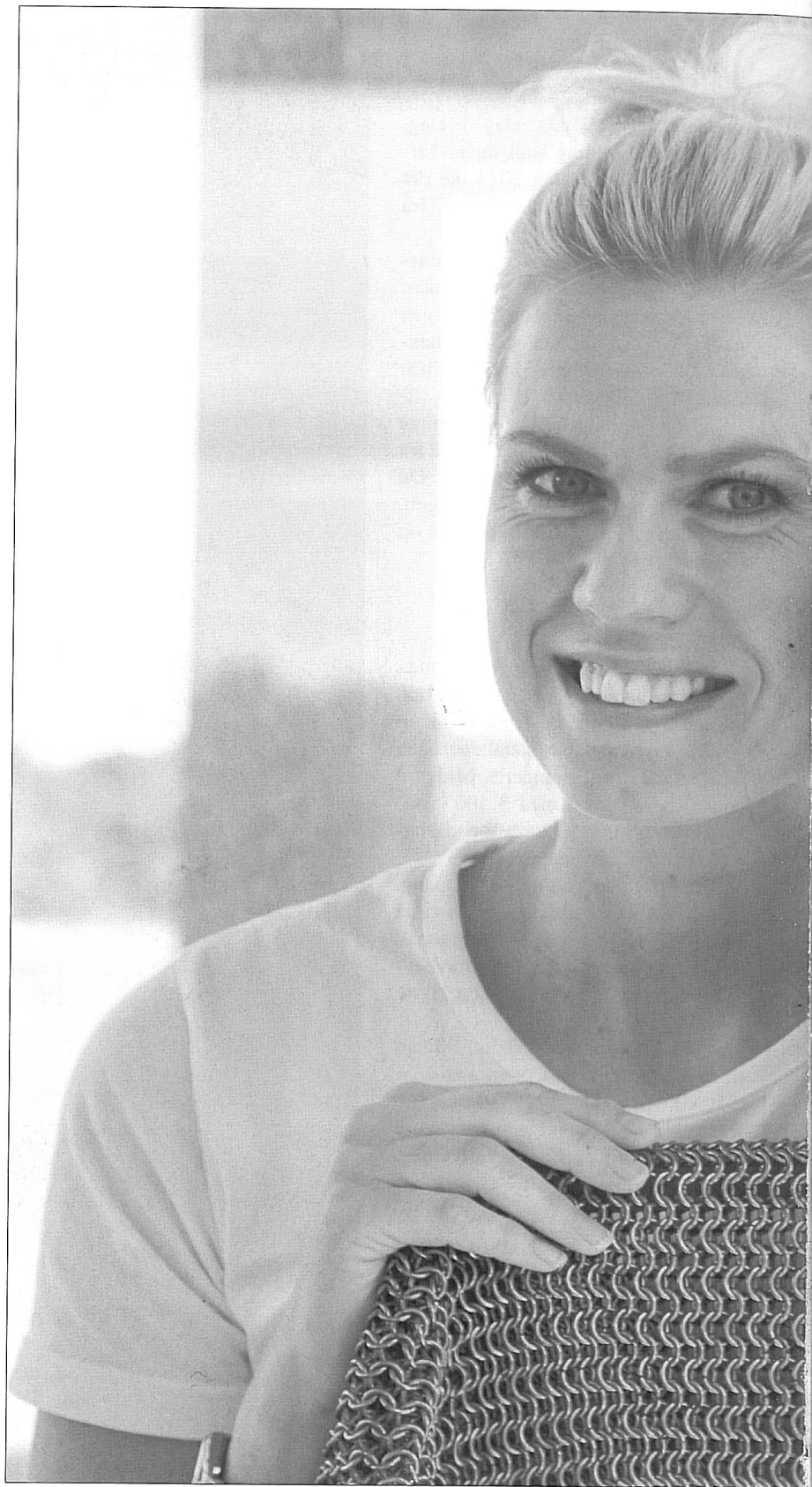
Det var forøvrig georadar som i 2007 avdekket søylehullene etter to vikinghaller i Borreparken og dermed bekreftet at Borre var et sentralt sted i vikingtiden. Det inspirerte til, og la grunnlag for, den gildehallen som nå pryder området.

Midgard-sjefen er ikke helt fremmed for å grave. Til nå har man i stor grad satset på å bevare ved å la gjenstander bli liggende i jorden. Samtidig endrer bevaringsforholdene i jorden seg drastisk. Det blir sur jord, og gjenstanden blir ikke konservert som de ble de foregående 1000 årene.

Men alt som dreier seg om utgraving avgjøres av Riksantikvaren.

OMGITT AV VELVILJE

Med et regionalt vikingsenter i

Vestfold ser Anne Doksrød for seg et aktivt nettverk med de andre vikingsentrene, Avaldsnes i Rogaland, Stiklestad i Nord-Trøndelag og Borg i Lofoten. De kan dele kunnskap, historie og ideer.

Doksrød er i det hele tatt optimistisk når det gjelder muligheter. Hun synes hun er omgitt av velvilje. Fylket og fylkeskommunen, kommunene, næringslivet og pressen er opptatt av

Midgard og det som skjer der.

Vestfold fylkeskommune har en strategisk plan for vikingformidlingen. Der følger det penger med. Men Midgard har ingen private sponsorer. Anne Doksrød søker penger der de er, men det er ikke lett å få penger. Det er mange om beinet.

Gode søknader må ha gode prosjekter. Nå vil Doksrød utvikle det ene gode prosjektet før hun søker de store

summene.

I mellomtiden samarbeider hun blant annet med Haugar Vestfold Kunstmuseum. Fra 10. september skal hele Haugar vies en omfattende vikingutstilling. Da er det naturlig å samarbeide tett med Midgard, som skal låne ut gjenstander fra egne utstillinger. Og ikke bare det. I utstillingsperioden som strekker seg til april neste år, skal de to museene supplere hverandre og

sende museumsbesøkende hver sin vei.

SENERET

'Midgard historisk senter' heter nettopp det. Navnet sier ingenting om vikinger, og det har vært et savn. Nå er Midgard på jakt etter nytt navn. Det inspirerte Kult til å omtale museumsanlegget som 'Midgard' vikingssenter' og gjennomføre det i den-

Anne Doksrød med en kopi av et fragment av en ringbrynje fra vikingtiden som ble funnet på Ringerike i 1943. Fragmentet har cirka 25 000 ringer, og en slik brynje var svært kostbar. Det sier noe om at det bare var de rikeste som hadde anledning til å beskytte seg med en slik brynje.

ne artikkelen. Midgard er jo uansett et vikingsenter. 🍏